

Deel 1 van de Onderwijs- en examenregeling (OER)

Algemene deel van toepassing op alle opleidingen

Capabel Hogeschool

Postbus 24066

3502 MB Utrecht

www.capabelhogeschool.nl

Inhoud

Hoofdstuk 1	Algemeen	5
Artikel 1.1	Toepasselijkheid van de regeling	5
Artikel 1.2	Begripsbepalingen	5
Hoofdstuk 2	Toelating tot de opleiding	7
Artikel 2.1	Eisen voor de inschrijving	7
Artikel 2.2	Eisen beroepspraktijk tijdens de opleiding	8
Hoofdstuk 3	Onderwijsprogramma	9
Artikel 3.1	Doel van de opleiding	9
Artikel 3.2	Omvang en duur van de opleiding	9
Artikel 3.3	De inhoud van het curriculum	9
Hoofdstuk 4	Examencommissie	10
Artikel 4.1	Examencommissie	10
Artikel 4.2	Vrijstellingen	10
Hoofdstuk 5	Tentamens en beoordeling	12
Artikel 5.1	Het tentamen	12
Artikel 5.2	Voorwaarden voor deelname aan een tentamen	12
Artikel 5.3	Fraude of andere onregelmatigheden	13
Artikel 5.4	Grondslagen voor beoordeling en waardering	13
Artikel 5.5	Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag	14
Artikel 5.6	Geldigheidsduur tentamenuitslag	14
Artikel 5.7	Inzagerecht	15
Artikel 5.8	Bezwaar beoordeling	15
Artikel 5.9	Vaststelling en bekendmaking examenuitslag	15
Artikel 5.10	Samenstelling toetsing eerste jaar (propedeutisch examen)	16
Artikel 5.11	Toelating de opleiding of hoofdfase	16
Artikel 5.12	Samenstelling toetsing opleiding of hoofdfase	16
Artikel 5.13	Toelating tot afstudeerfase	16
Artikel 5.14	Samenstelling afstudeerfase	17
Artikel 5.15	Archivering	17
Hoofdstuk 6	Studieadvies en studiebegeleiding	18
Artikel 6.1	Studieadvies en studiebegeleiding	18
Hoofdstuk 7	Bezwaar en beroep	18
Artikel 7.1	Bezwaar en beroep	18
Hoofdstuk 8	Slotbepalingen	19
Artikel 8.1	Slotbepalingen	19
Artikel 8.2	Inwerkingtreding	19

Bijlage I: Regeling toelating studenten 21+	20
--	-----------

Inleiding

De Onderwijs- en examenregeling (OER) bestaat uit twee delen:

1. Deel 1 van de OER: algemeen deel, van toepassing op alle opleidingen van Capabel Hogeschool
2. Deel 2 van de OER: opleidingsspecifieke deel, met daarin afwijkingen van het algemene deel, de opleidingsinhoud en toetsingsinhoud.

Overal waar binnen Capabel Hogeschool wordt verwezen naar de OER en/of een of meer artikelen van de OER dient deze te worden gezien als verwijzing naar het samenstel van deel 1 van de OER en deel 2 van de OER waarbij ook de artikelnummers en leden waarnaar wordt verwezen de artikelnummers en leden van beide delen betreffen.

Dit is deel 1 van de OER welke van toepassing is op alle opleidingen van Capabel Hogeschool. Deze OER is opgesteld conform de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), artikel 7.13.

De OER is onderdeel van het Studentenstatuut van Capabel Hogeschool, conform artikel 7.59 lid 4b van de WHW

De OER is vastgesteld door het instellingsbestuur, mede op advies van de Examencommissie, en in het kader van artikel 7.13 eerste lid van de WHW.

Vastgesteld d.d. 1-11-2026.

Wijzigingen ten opzichte van de vorige versie: splitsing OER in twee delen, aanpassing vrijstellingenbeleid en verduidelijkingen vanuit examencommissies.

Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

- 01 Deze Onderwijs- en Examenregeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van alle opleidingen van Capabel Hogeschool, verder te noemen: de opleiding.
- 02 Alle studiehandleidingen (ook: studiemappen) welke deel uitmaken van de opleiding zijn onlosmakelijk verbonden aan de OER op grond van de specifieke informatie over toetsing en examinering.
- 03 De opleiding wordt aangeboden vanuit verschillende opleidingslocaties in het land en kan deels ook via virtuele klas plaatsvinden. Het hoofdkantoor is gevestigd te Utrecht.
- 04 Deze Onderwijs- en Examenregeling is van toepassing op alle studenten die op enig moment gedurende de looptijd van de regeling zijn ingeschreven voor een opleiding en de personen die gedurende de looptijd van de regeling verzoeken om toegelaten te worden tot de opleiding. De looptijd van de regeling is vanaf de vaststellingsdatum van deze OER tot de vaststellingsdatum van de opvolgende versie.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

De Onderwijs- en Examenregeling bestaat uit OER deel 1 en deel 2 en in beide delen wordt verstaan onder:

- 01 De hogeschool: Capabel Hogeschool.
- 02 De opleiding: de opleiding zoals aangegeven in de bij dit deel 1 behorende deel 2 van de OER, artikel 1.2, lid 01.
- 03 De wet: de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (Stb. 1992, 593).
- 04 Het instellingsbestuur: het statutaire bestuur van de rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid die (geaccrediteerde) opleidingen verzorgt en als zodanig in de statuten is aangewezen als bestuur.
- 05 De directie: de (statutair) directeur van de hogeschool, verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding, operationele bedrijfsvoering en onderwijskundige koers.
- 06 De student: hij die als student is ingeschreven bij de hogeschool.
- 07 De Examencommissie: de op grond van artikel 7.12 lid 1 van de wet ingestelde commissie, die belast is met het (doen) afnemen van de (deel)tentamens en examens, het vaststellen van de uitslag daarvan, en die zorg draagt voor de organisatie van en de goede gang van zaken tijdens de (deel)tentamens en examens.
- 08 Studiejaar: het tijdvak van de eerste dag waarop de student recht heeft op onderwijs en tentamens aan de hogeschool, tot dezelfde datum van het daarop volgende kalenderjaar.
- 09 De propedeuse: de propedeutische fase van de opleiding als bedoeld in artikel 7.8 van de wet, dat wil zeggen de eerste onderwijsseenheden met een totale omvang van 60 EC (European Credit Transfer System) die afgesloten kunnen worden met het propedeutisch examen.
- 10 De hoofdfase: het gedeelte van de opleiding dat volgt op de propedeuse af te sluiten met het afsluitend examen.
- 11 Het examen: de combinatie van tentamens die de student met goed gevolg moet afleggen teneinde een afsluitend getuigschrift te verkrijgen.
- 12 Tentamen: een toets of verzameling van toetsen die wordt afgelegd, c.q. het bewijs dat hiervan wordt overlegd, teneinde vast te stellen of de student kennis, inzicht en vaardigheden als bedoeld in de artikelen 7.3 en 7.10 van de WHW heeft verworven waarvoor studiepunten te verkrijgen zijn.
- 13 Deeltentamen: een toets die wordt afgelegd als onderdeel van een tentamen dat uit meerdere toetsen bestaat.
- 14 Competentie: een integraal geheel van beroepskennis, - houding en – vaardigheden die een persoon nodig heeft om binnen relevante beroepscontexten adequaat te kunnen functioneren.
- 15 Ingangsvoorwaarde: tentamen of examen dat door de student moet zijn behaald voordat deze aan het desbetreffende tentamen deel mag nemen.

- 16 Verplichte activiteit: onderwijsactiviteit waar de student bij aanwezig dient te zijn; 'praktische oefening' als bedoeld in WHW art 7.13 lid 2 sub d.
- 17 Minor: samenhangend geheel van onderwijsonderdelen op hoofdfaseniveau van een bacheloropleiding, resulterend in competenties die niet samenvallen met het verplichte opleidingsprofiel, van een in deel 2 van de OER opgenomen omvang.
- 18 Stage: buitenschools leerarrangement dat als leerbron bijdraagt aan het verwerven van beroepscompetenties.
- 19 Studiepunten: waarde in ECTS (European Credit Transfer System) die aan een onderwijseenheid wordt toegekend, waarbij 1 studiepunt (ook wel 1 EC genoemd) overeenkomt met 28 studiebelastinguren van 60 klokminuten.
- 20 Extraneus: de student die ingeschreven is bij de instelling met de rechten omschreven in art. 7.36 van de wet.
- 21 Uiterste inleverdatum: de laatste datum waarop een deeltentamen waarvoor een of meer opdrachten ter beoordeling moeten worden ingeleverd, moet zijn ingeleverd voor beoordeling.
- 22 Mijn Capabel: digitale leeromgeving
- 23 De internationale student: een student met een buitenlandse nationaliteit die, voor zover het een verblijfsvergunning plichtige student betreft op basis van een daartoe afgegeven verblijfsvergunning, voltijds onderwijs gaat volgen, volgt of heeft gevolgd aan een in Nederland gevestigde onderwijsinstelling..
- 24 Leerproject of blok: samenhangend geheel van (aaneensluitende) onderwijsdelen van ten minste 10 ECTS studiepunten.
- 25 Leeruitkomsten: een meetbaar en aantoonbaar resultaat van wat een student aantoont naar het afronden van een onderwijseenheid.
- 26 Onderwijseenheid: een leerproject, blok of module.
- 27 Module en blok: een samengesteld aantal onderwijsonderdelen binnen een Leerproject.
- 28 Studiehandleiding: Het document dat per Leerproject het onderwijsprofiel, -programma, -handleiding en wijze van toetsing bevat en vooraf aan de student wordt uitgereikt. De Studiehandleiding bestaat mogelijk uit twee apart verstrekte delen: opleidingsprofiel (algemeen deel) en studiehandleiding (onderwijsprogramma).

Hoofdstuk 2 Toelating tot de opleiding

Artikel 2.1 Eisen voor de inschrijving

De student wordt ingeschreven voor de opleiding indien hij aan de hiervoor gestelde eisen voldoet. Voor de bacheloropleidingen zijn de volgende eisen van toepassing:

- 01 Het bezit van een van de volgende getuigschriften en de overhandiging van een kopie daarvan inclusief eventuele cijferlijst:
 - a. Een diploma hoger algemeen voortgezet onderwijs (Havo);
 - b. Een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (Vwo);
 - c. Een diploma van een middenkaderopleiding of diploma van een specialistenopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs;
 - d. Een getuigschrift van een met goed afgelegd propedeutisch of afsluitend examen aan een instelling voor hoger onderwijs;
 - e. Een al dan niet in Nederland afgegeven diploma dat naar het oordeel van de Examencommissie ten minste gelijkwaardig is aan de in punt a, b of c van dit lid genoemde diploma's. In zijn oordeel kan de directie een advies van de NUFFIC daaromtrent betrekken, en/of de uitkomst van een toelatingsonderzoek zoals bedoeld onder punt f. hierna, met dien verstande dat in dit geval van de leeftijdseis kan worden afgeweken;
 - f. Een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd toelatingsonderzoek zoals bedoeld in artikel 7.29 van de wet en nader geregeld in de 'Regeling toelating studenten 21 jaar en ouder' (zie bijlage I);
 - g. Een verklaring van de Examencommissie waarin toelating wordt gegeven zoals nader geregeld in de 'Regeling toelating studenten 21 jaar en ouder'.
 - h. Voor een internationale student gelden de volgende additionele eisen voor inschrijving:
 - i. In bezit van een naar oordeel van de examencommissie voldoende aantoning van voldoende taalvaardigheid op minimaal NT2 programma II niveau om de opleiding succesvol te kunnen volgen en afronden en
 - ii. De verstrekking aan de hogeschool van een voor akkoord rechtsgelding ondertekende verklaring die inhoudt dat de internationale student instemt met de meldingsplicht van de hogeschool aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid zoals opgenomen in de Gedragscode internationale student hoger onderwijs (versie van 1 januari 2024).
- 02 De bij ministeriële regeling als bedoeld in artikel 7.25 van de wet gestelde eisen aan het profiel van en/of het vakkenpakket van de vooropleiding: zie deel 2, het opleiding-specifieke deel van de OER voor specifieke eisen.
- 03 De student heeft het schriftelijke of digitale inschrijfformulier voor de opleiding volledig ingevuld en ingeleverd.
- 04 De student schrijft zich in voor de nominale duur van gehele opleiding, of een Onderwijseenheid daarvan.
- 05 De student voldoet de opleidingskosten voor de opleiding conform schriftelijke afspraken.
- 06 De student heeft een kopie overhandigd van zijn geldige paspoort of ID- kaart en indien van toepassing een geldig verblijfsdocument.
- 07 In het geval de student nog niet over een geldige verblijfstitel beschikt, maar wel een kopie overhandigt van de aanvraag van de machtiging tot voorlopig verblijf, kan hij ingeschreven worden voor maximaal 12 maanden. Bij overhandiging van de definitieve machtiging tot voorlopig verblijf wordt de inschrijving aan de opleiding verlengd.
- 08 Op studenten met een functiebeperking is het "Beleidsplan studeerbaarheid en toegankelijkheid studenten met een functiebeperking" van toepassing.
- 09 De inschrijving wordt beëindigd bij afstuderen of tussentijds bij indienen van een getekend uitschrijfformulier of via een door de hogeschool als authentiek te beoordelen email dan wel op

gezag van het instellingsbestuur op basis van motiverende redenen. Uitschrijving kan niet op basis van telefonische melding.

Artikel 2.2 Eisen beroepspraktijk tijdens de opleiding

- 01 Aan studenten kunnen eisen worden gesteld omtrent het verrichten van werkzaamheden tijdens het volgen van de opleiding.
- 02 De eis als bedoeld in eerste lid is:
De student dient voor de roosteronderdelen die als stage/werk zijn geprogrammeerd en opgenomen zijn in het opleiding-specifieke deel 2 van de OER een door de hogeschool als relevant beoordeelde werk- of stageplek te hebben in het werkveld van de opleiding om opleidingsactiviteiten te kunnen verrichten. De looptijd en omvang kunnen variëren, worden uiterlijk bij de start van de opleiding vastgesteld en zullen worden vastgelegd in een overeenkomst tussen (in elk geval) student en hogeschool.
- 03 Voldoet een student gedurende de loop van de opleiding niet of niet meer aan de in het tweede lid bedoelde eisen, dan dient de student zo spoedig mogelijk maar in elk geval binnen zes maanden alsnog te voldoen aan de in het tweede lid bedoelde eisen. De Examencommissie is bevoegd de student elk jaar te verzoeken bewijsstukken te overleggen waaruit blijkt dat aan het bepaalde in het tweede lid wordt voldaan. De student is verplicht de gevraagde informatie te verstrekken.
- 04 Indien de student niet (meer) voldoet aan het bepaalde in het derde lid kan de examencommissie besluiten de opleidingseenheid waar de werkplek onderdeel van uitmaakt als 'onvoldoende' te waarderen waarbij de student de mogelijkheid wordt geboden zich voor dit deel opnieuw in te schrijven. Over een besluit als bedoeld in de vorige volzin wordt de student schriftelijk geïnformeerd.

Hoofdstuk 3 Onderwijsprogramma

Artikel 3.1 Doel van de opleiding

- 01 Het doel van de opleiding is opgenomen in deel 2 van de OER. Artikel 3.1 uit het deel 2 is van toepassing.

Artikel 3.2 Omvang en duur van de opleiding

- 01 De omvang in ECTS studiepunten (EC's), eventuele fasering en nominale studieduur van de opleiding zijn opgenomen in deel 2 van de OER. Een studiepunten (EC) is gelijk aan 28 studiebelastinguren (sbu); een sbu is het equivalent van 60 klokminuten.
- 02 De totale studiebelasting van de opleiding in klokuren is opgenomen in deel 2 van de OER.
- 03 Indien de student de opleiding niet in nominale studieduur afrondt, volgt inschrijving voor een volgende periode van de helft van de nominale studieduur met een maximum van één jaar en minimum van vier maanden en daarna steeds met ten minste vier maanden. Dit tegen de dan van toepassing zijnde tarieven (opleidingskosten) en regeling volgens het Studentenstatuut. Deze regeling is eveneens van toepassing indien de student gebruik wenst te maken van een zesde (tevens laatste) studiejaar.
- 04 Indien een student om gezondheidsredenen niet in staat is binnen de daarvoor geldende termijn een tentamen of het examen af te leggen, dient de student een recente (dokters)verklaring te overleggen, alsmede een verzoek om beperkte kosteloze verlenging van de studie. Dit dient uiterlijk 3 weken voor een tentamen en uiterlijk 6 weken voor het examen te geschieden. De Examencommissie neemt op grond daarvan een besluit over de studieduur van de opleiding.
- 05 Indien een student de studie voortijdig wenst te beëindigen, dient hij dit schriftelijk aan te vragen middels een getekend uitschrijfformulier, minimaal één maand voor aanvang van een volgend studiejaar. In het Studentenstatuut zijn de betreffende voorwaarden nader omschreven.

Artikel 3.3 De inhoud van het curriculum

- 01 De inhoud van de opleiding is opgenomen in deel 2 van de OER in artikel 3.3.

Hoofdstuk 4 Examencommissie

Artikel 4.1 Examencommissie

- 01 De Examencommissie van iedere opleiding is conform WHW artikel 7.12a benoemd door het instellingsbestuur van Capabel Hogeschool ten behoeve van:
 - Verstrekken van getuigschriften, diploma's en verklaring na vastgesteld te hebben dat de student voldoet aan de eindkwalificaties van de opleiding;
 - Borgen van de kwaliteit van tentamens en examens waaronder het vaststellen van regels voor de uitvoering van taken en bevoegdheden;
 - Beoordelen van fraude en vrijstellingen;
 - Het adviseren over de onderwijs- en examenregeling en het borgen van hetgeen de onderwijs- en examenregeling stelt De Examencommissie brengt jaarlijks verslag uit aan het instellingsbestuur van Capabel Hogeschool conform een door het bestuur vastgesteld format.
- 02 De Examencommissie bestaat uit (minimaal) drie leden die op basis van hun deskundigheid zijn benoemd, waarvan twee leden als docent zijn verbonden aan de opleiding van Capabel Hogeschool waar deze Onderwijs en Examenregeling betrekking op heeft. De verdere samenstelling borgt in voldoende mate de onafhankelijkheid.
- 03 Het bestuur van Capabel Hogeschool benoemt schriftelijk de leden van de Examencommissie en legt vast wie zal optreden als voorzitter, (ambtelijk) secretaris, en lid.
- 04 De duur van de benoeming van elk der Examencommissieleden is in beginsel 5 jaar tot wederopzegging. Het lidmaatschap van een docent commissielid eindigt echter indien deze niet meer aan de betreffende vakgroep of de instelling verbonden is.
- 05 De actuele samenstelling van de Examencommissie is op te vragen bij studentenzaken van Capabel Hogeschool.
- 06 De student die zich wil wenden tot de Examencommissie kan de desbetreffende correspondentie doen toekomen aan de afdeling studentenzaken, met vermelding dat het een schrijven aan de Examencommissie betreft.
- 07 Jaarlijks, vóór 1 mei, stelt de voorzitter van de Examencommissie een verslag op over het voorafgaande studiejaar, conform gesteld in artikel 4.1 lid 1.

Artikel 4.2 Vrijstellingen

De opleiding kent een vrijstellingsregeling. Deze vrijstellingsregeling omvat twee aspecten: de onderwijsroute en de arbeidsmarktroute.

Validering onderwijsroute

- 01 Indien een student van mening is dat hij in aanmerking komt voor vrijstelling(en), omdat hij in bezit is van certificaten of diploma's waaruit blijkt dat hij alle competenties/leeruitkomsten die worden getoetst middels een tentamen in een Onderwijseenheid (een Leerproject, Blok of Module) al bezit, dan kan de student op basis hiervan vrijstelling voor die Onderwijseenheid aanvragen. Dit verzoek dient de student, met voldoende onderbouwing en bewijslast, in te dienen bij de Examencommissie. De Examencommissie doet na beoordeling van het dossier hierover een uitspraak. Het is niet mogelijk om op basis van eerder behaalde certificaten of diploma's voor losse onderdelen binnen een module of blokvrijstelling aan te vragen, tenzij de Examencommissie anders beslist.

Validering arbeidsmarktroute

- 02 Indien sprake is van aanvraag van vrijstelling van een of meerdere Onderwijseenheden op basis van een ervaringscertificaat opgesteld door een erkende EVC-aanbieder dient rekening te worden gehouden met de voorwaarden om tot een kwalitatief verantwoorde vergelijking met het curriculum van Capabel Hogeschool te komen, waarbij informatie over het doel van de student, de opleidingsstandaard die gehanteerd is, de mogelijkheid om deze reël te vergelijken met de opleidingsstandaard van het curriculum van Capabel Hogeschool, de

gebruikte instrumenten, de erkende competenties en kwalificaties en de gronden waarop deze zijn erkend centraal staan. Het is niet mogelijk om op basis van een ervaringscertificaat voor losse onderdelen van een Onderwijseenheid vrijstelling aan te vragen, tenzij de Examencommissie anders beslist.

Alle routes

- 03 Elke vrijstelling dient de student schriftelijk aan te vragen bij de Examencommissie, onderbouwd met originele dan wel gewaarmerkte relevante kopieën (bijvoorbeeld van reeds behaalde diploma's en resultaatoverzichten, werkgeversverklaring met betrekking tot functie en duur dienstverband, enz.). Waar nodig dient de student krijgt de student eenmalig de gelegenheid om bewijsstukken aan te vullen.
- De examencommissie beoordeelt:
- Of de bewijslast overeenkomt met het (hbo)niveau van de opleiding;
 - Of de inhoud, het niveau, de leeruitkomsten (resultaten) overeenkomen met de Onderwijseenheid waarvoor vrijstelling aangevraagd wordt;
 - Of de eerder behaalde resultaten / gerealiseerde competenties actueel zijn in relatie tot de onderwijseenheid waarvoor een vrijstelling is aangevraagd.
- 04 Door de Examencommissie aangewezen medewerkers van de afdeling studentenzaken kunnen namens de Examencommissie vrijstelling afwijzen of verlenen, mits het vrijstellingsdossier voldoet aan de door de examencommissie bepaalde beslisriteria. Wanneer dat niet het geval is, is een beslissing van de Examencommissie vereist. Indien nodig kan de Examencommissie zich bij de besluitvorming laten bijstaan door een of meer deskundigen.
- 05 De student ontvangt een bewijs van de vrijstelling met daarop de datum waarop de vrijstelling is verleend, welke onderdelen zijn vrijgesteld en de geldigheidsduur van de vrijstelling. Het bewijs van vrijstelling wordt ondertekend door of namens de Examencommissie.
- 06 De afdeling studentenzaken rapporteert jaarlijks aan de Examencommissie met betrekking tot de aangevraagde en verleende vrijstellingen. Hij/ zij noemt daarbij de aard van de vrijstellingen en eventueel de omstandigheden, die tot de vrijstelling, of afwijzing, deden besluiten.

Hoofdstuk 5 Tentamens en beoordeling

Artikel 5.1 Het tentamen

- 01 De opleiding kent tentamens in de vorm van kennistoetsen, praktijkopdrachten en reflectieopdrachten, die mondeling en/of schriftelijk en/of digitaal kunnen worden afgenomen.
- 02 Het gebruik van Artificiële Intelligentie (AI) bij opdrachten is toegestaan, tenzij in de betreffende opdracht anders is aangegeven. Indien de student gebruik maakt van AI:
 - a. wordt dit vermeld op de bronnenlijst, waarbij concreet wordt aangegeven om welke vorm/welke tool en versienummer het gaat (bijvoorbeeld ChatGPT 4.0);
 - b. kunnen de gebruikte DOIs als toegevoegde bijlage opgevraagd worden, om de juistheid van het AI-gebruik te kunnen verifiëren/bespreken
- 03 De student is te allen tijde verantwoordelijk eigenstandig aan te tonen de gestelde leeruitkomsten te beheersen. Indien de betrokken examinatoren/beoordelaars dit niet onomstotelijk kunnen vaststellen vindt verificatie plaats voordat wordt overgegaan tot beoordelen. De student is hierbij verantwoordelijk om aan te tonen eigenstandig te beschikken over de benodigde kennis, kunde, vaardigheden etc. van desbetreffende leeruitkomst(en). Indien dit niet onomstotelijk kan worden vastgesteld wordt niet overgegaan tot beoordelen.
- 04 Bij een mondeling tentamen wordt één student tegelijk getentamineerd, tenzij in de tentamenomschrijving anders is bepaald.
- 05 Bij mondelinge tentamens als onderdeel van het afstuderen zijn ten minste twee examinatoren (mogelijk digitaal) aanwezig. Indien slechts één examinerator tijdens het examen aanwezig is, zal met instemming van de betrokkenen een (geluids)opname worden gemaakt.
- 06 Door of namens de Examencommissie worden ten minste 20 (twintig) werkdagen voorafgaand aan de afrondingsweek van een projectperiode de data en tijdstippen voor het indienen van examen- of tentamenwerk aan de studenten bekendgemaakt. Dit gebeurt via een geëigend communicatiekanaal, waaronder het lesrooster.
- 07 Uitstel voor het inleveren van tentamenwerk behoort niet tot de mogelijkheden. Elk verzoek hiertoe zal door de Examencommissie worden afgewezen, behoudens het gestelde in artikel 3.2 lid 04.
- 08 Indien de student de uiterste inleverdatum overschrijdt of niet deelneemt aan een ingepland tentamen, geldt dit als een gemiste tentamen- of examenkans en kan de student uitsluitend een herkansing doen om de studiepunten te verkrijgen. Dit wordt aan de student schriftelijk bevestigd.
- 09 Indien een eerste tentamenkans tot een onvoldoende resultaat leidt, kan de student kosteloos één herkansing doen. Voor de herkansingen 2 en 3 gelden de dan vigerende tarieven.
- 10 Als het resultaat na de 3e herkansing nog steeds onvoldoende is, biedt de instelling de student de mogelijkheid het leerproject opnieuw te volgen. De bijbehorende verlenging van de studieduur komt voor rekening van de student.
- 11 De student met een functiebeperking, die gebruik wil maken van een speciale voorziening voor onderwijs en of toetsing, kan hiervoor een verzoek indienen. Zo'n verzoek kan betrekking hebben op het onderwijs of de tentamens in het algemeen, maar het kan ook een of meer specifieke leereenheden en/of tentamens betreffen.

Artikel 5.2 Voorwaarden voor deelname aan een tentamen

- 01 Indien aan de in deze regeling genoemde ingangsvoorwaarden voor een tentamen niet is voldaan, wordt voor dat tentamen geen studiepunten verstrekt.
- 02 De Examencommissie is bevoegd af te wijken van de ingangsvoorwaarden van een tentamen indien de student hiertoe een gemotiveerd verzoek heeft ingediend.
- 03 Indien een student buiten de geplande gelegenheden in een studiejaar een tentamen wenst af te leggen, dient hij daartoe een gemotiveerd schriftelijk verzoek te richten aan de Examencommissie.

Artikel 5.3 Fraude of andere onregelmatigheden

- 01 In geval van fraude, waaronder plagiaat, of andere onregelmatigheden gepleegd door een student zal de Examencommissie de betreffende toetsing of examinering, zo nodig met terugwerkende kracht, ongeldig verklaren en kan de Examencommissie bepalen dat gedurende een periode van ten hoogste één jaar aan die student het recht wordt ontnomen één of meer daarbij aan te wijzen (deel)tentamens of examens aan de instelling af te leggen.
- 02 Indien de fraude of onregelmatigheid eerst na afloop van het examen wordt ontdekt, kan de Examencommissie de student het getuigschrift onthouden of met terugwerkende kracht onttrekken, of kan zij bepalen dat het getuigschrift slechts kan worden uitgereikt na een hernieuwd tentamen in de door de Examencommissie aan te wijzen onderwijseenheden en op een door haar te bepalen wijze.
- 03 Alvorens een beslissing ingevolge lid 01 of lid 02 van dit artikel te nemen, geeft de Examencommissie de student de gelegenheid tot schriftelijk verweer dan wel de gelegenheid gehoord te worden door minimaal een lid van de Examencommissie met daar aan toegevoegd een door de examencommissie aan te wijzen medewerker studentenadministratie of vakgroep-docent.
- 04 De voorzitter van de Examencommissie deelt de beslissing naar aanleiding van fraude of andere onregelmatigheden mee aan de student, in ieder geval schriftelijk.

Artikel 5.4 Grondslagen voor beoordeling en waardering

- 01 De criteria voor de mate van beheersing van een competentie zijn opgenomen in de in de beschrijving van de opdracht en/of het beoordelingsformulier. De criteria voor het afstuderen zijn opgenomen in studiehandleiding(en) van het afstuderen en/of in het document 'Afstudeerproject' of 'Afstuderen' in het beoordelingsformulier van het afstuderen.
- 02 Bij de beoordeling van een (deel)tentamen dient vastgelegd te worden op basis van welke normering dat is geschiedt.
- 03 Alle tentamens resulteren in een waardering van 1 t/m 10, waarbij het mogelijk is te waarderen met een cijfer achter de komma (tienden).
- 04 Opname in de studiehandleiding.
 - a. Bij ieder leerproject moeten alle tentamens en deeltentamens die tot dat leerproject behoren zijn beoordeeld op basis van de door de examencommissie vastgestelde criteria over wanneer dat resultaat wel en wanneer het resultaat niet positief is en zoals opgenomen in de studiemap. Indien in de Studiehandleiding niet is aangegeven wat onder positief resultaat van een tentamen of deeltentamen wordt verstaan dan geldt een cijfer 6 of hoger en een oordeel "voldoende", "goed" of "zeer goed" als positief resultaat. Indien in de Studiehandleiding niet is aangegeven of beoordeling met een cijfer achter de komma mogelijk is en zo'n cijfer toch wordt gebruikt dan geldt hierbij de normale afronding naar een geheel getal indien afronding nodig is om te bepalen of het resultaat positief is. Normale afronding is een afronding van 0,5 tot en met 0,9 naar boven en 0,1 t/m 0,4 naar beneden. Indien niet alle tentamens en deeltentamens met een positief resultaat zijn beoordeeld zoals bedoeld in de Studiehandleiding is het leerproject niet met goed gevolg afgelegd en worden voor dat leerproject geen studiepunten verstrekt.
 - b. Indien in de Studiehandleiding niet is aangegeven wat onder positief resultaat van een geheel Leerproject wordt verstaan dan geldt het volgende. Voor de vaststelling of een geheel Leerproject met een positief resultaat is afgesloten en de hierbij behorende studiepunten kunnen worden verstrekt gelden de volgende voorwaarden:
 - a. alle tot dat Leerproject behorende deeltentamens dienen met een positief resultaat te zijn afgesloten en
 - b. indien tot de deeltentamens van dat Leerproject ten minste een praktijkopdracht, een kennistoets en een reflectieopdracht behoren dan geldt als positief resultaat voor dat gehele Leerproject tevens de situatie dat voor elk van de praktijkopdrachten ten minste het cijfer 6 is behaald, waarbij een

compensatieregeling mogelijk is indien dit expliciet in de Studiehandleiding is vermeld.

- 05 Iedere externe stage moet met minimaal een 6 zijn beoordeeld. Indien een cijfer lager dan een 6 is behaald, is de stage niet met goed gevolg afgerond en worden voor de betreffende stage geen studiepunten verstrekt.
- 06 Om de interbeoordelaars-betrouwbaarheid te vergroten, zal de Examencommissie steekproefsgewijs tentamens laten her-beoordelen door een tweede beoordelaar. Het resultaat hiervan wordt voorgelegd aan de Examencommissie ter analyse en verdere besluitvorming.
- 07 Indien een student meer dan eenmaal aan een (deel)tentamen deelneemt, geldt de beoordeling leidend tot het hoogste cijfer.
- 08 Het afsluitend examen bestaat uit een eindschrijving en een mondelinge verdediging. De beoordeling van het afsluitend examen vindt plaats op basis van de door de examencommissie vastgestelde criteria over wanneer het resultaat wel en wanneer het resultaat niet positief is en zoals opgenomen in de Studiehandleiding van het afstuderen. Indien in de Studiehandleiding van het afstuderen niet is aangegeven wat onder positief resultaat van het afsluitend examen wordt verstaan dan geldt een cijfer 6 of hoger en een oordeel "voldoende", "goed" of "zeer goed" als positief resultaat. Indien in de Studiehandleiding niet is aangegeven of beoordeling met een cijfer achter de komma mogelijk is en zo'n cijfer toch wordt gebruikt dan geldt hierbij de normale afronding naar een geheel getal indien afronding nodig is om te bepalen of het resultaat positief is. Normale afronding is een afronding van 0,5 tot en met 0,9 naar boven en 0,1 t/m 0,4 naar beneden. Indien in de Studiehandleiding van het afstuderen het gewicht in de middeling van beoordeling van de eindschrijving en beoordeling van de mondelinge verdediging niet is aangegeven dan is de verdeling in gewicht als volgt: schrijving 75% en mondelinge verdediging 25%. Indien in de Studiehandleiding geen aanvullende eisen voor positieve beoordeling van het afsluitend examen zijn gesteld dan geldt dat voor een positieve beoordeling van het afsluitend examen tevens een positieve beoordeling van de eindschrijving een vereiste is.
- 09 Student mag de eindschrijving in totaal drie keer aanbieden aan de examinerator voor beoordeling. Indien na de derde beoordeling de eindschrijving als niet examenwaardig wordt bevonden dient te student het afstudeerproject opnieuw te doorlopen. De procedures staan vermeld in de 'Stadiehandleiding Afstudeerproject'.
- 10 Indien de student vrijstelling heeft ontvangen voor een de (deel)tentamen van een Onderwijseenheid dan wordt dit vermeld op de cijferlijst
- 11 De Examencommissie geeft de beoordelaars en examinatoren richtlijnen en aanwijzingen met betrekking tot de vaststelling van de uitslag van het tentamen en examen en de vastlegging van de wijze waarop die beoordeling tot stand is gekomen.

Artikel 5.5 Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

- 01 Binnen 30 werkdagen na uiterste inleverdatum van een deeltentamen in de vorm van een of meer opdrachten (zoals bijvoorbeeld een praktijkopdracht of reflectieopdracht),, legt de afdeling studentenzaken de uitslag vast in het resultatenregistratiesysteem van de opleiding. Daarnaast ontvangt de student een beoordelingsformulier. In geval van overmacht, zulks te bepalen door Capabel Hogeschool, kan deze termijn met 14 dagen worden verlengd.
- 02 Binnen 5 werkdagen na de dag waarop een kennistoets is afgelegd, legt de afdeling studentenzaken de uitslag vast in het resultatenregistratiesysteem van de opleiding. Daarnaast ontvangt de student de uitslag middels een gestandaardiseerd emailbericht. In geval van overmacht, zulks te bepalen door Capabel Hogeschool, kan deze termijn met 5 werkdagen worden verlengd.

Artikel 5.6 Geldigheidsduur tentamenuitslag

- 01 Een met goed gevolg afgelegd tentamen zoals bedoeld in de OER is in haar geldigheidsduur beperkt indien de getentamineerde kennis en kunde verouderd is of indien de getentamineerde vaardigheden verouderd zijn en dit naar oordeel van de Examencommissie is gebleken uit de laatste panelbeoordeling van de opleiding. In dat geval is de geldigheidsduur van het tentamen

waarop de veroudering betrekking heeft zes jaar, na behalen van het resultaat. In individuele gevallen kan de directie op basis van bijzondere omstandigheden zoals bedoeld in artikel 7.10 lid 4 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek hiervan afwijken.

- 02 Indien de geldigheidsduur van behaalde studiepunten is verstreken, kan de student in de gelegenheid worden gesteld het (de) hieraan gerelateerde tentamen(s) in geactualiseerde vorm af te leggen. Dit tegen de dan van toepassing zijnde tarieven (opleidingskosten) en regeling volgens het Studentenstatuut. Een verzoek daartoe dient te worden ingediend bij de Examencommissie.

Artikel 5.7 Inzagerecht

- 01 Gedurende maximaal 2 weken na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk of digitaal (deel)tentamen krijgt de student op zijn verzoek onder toezicht inzage in zijn beoordeeld werk op een door de Examencommissie te bepalen locatie.
- 02 Indien de student door aantoonbare ziekte niet binnen de termijn zoals gesteld in lid 01 tot inzage in de gelegenheid is geweest, dan is het mogelijk om in overleg met de Examencommissie eenmalig en binnen maximaal 4 weken na bekendmaking van de uitslag van een (deel)tentamen een nieuwe tijdstip en plaats voor inzage af te spreken. De student dient een verzoek om inzage schriftelijk kenbaar te maken aan de afdeling studentenzaken, onder opgaaf van redenen, waar desgevraagd een doktersverklaring deel van kan uitmaken.
- 03 Gedurende de in het eerste lid genoemde termijn kan de student kennis nemen van vragen en opdrachten van het desbetreffende (deel)tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

Artikel 5.8 Bezwaar beoordeling

- 01 Iedere student heeft het recht om naar aanleiding van de in artikel 5.7 bedoelde inzage de Examencommissie te verzoeken de eerste beoordeling van het tentamen te herzien, middels een bezwaarschrift. Dit verzoek bevat ten minste de naam en adres van de bezwaarmaker, dagtekening, het tentamen waarover het bezwaar, de inhoud van het bezwaar, de onderbouwing van het bezwaar en de handtekening van de bezwaarmaker. Het bezwaar is enkel van toepassing op het (deel)tentamen als geheel. Het bezwaarschrift dient binnen 6 weken na de dag na die waarop de uitslag van het tentamen op de voorgescreven wijze is bekendgemaakt te zijn ingediend, waarbij de datum ontvangst bepalend is. De Examencommissie kan op grond hiervan besluiten tot een herbeoordeling.
- 02 De Examencommissie zal binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift haar besluit kenbaar maken aan student. De Examencommissie kan de afhandelingstermijn met ten hoogste 6 weken verdagen. Van deze verlenging van de afhandelingstermijn wordt schriftelijke mededeling gedaan aan student, onder vermelding van de reden van vertraging in de afhandeling en de nieuwe termijn waarbinnen de afhandeling van het bezwaar naar verwachting zal kunnen plaatsvinden. Zodra blijkt dat de verlenging van de afhandelingstermijn de datum van de eerstvolgende toets-herkansing overschrijdt staat het de student vrij niet deel te nemen aan deze herkansing, waarbij deze als niet-plaatsgevonden wordt beschouwd.
- 03 Indien de herbeoordeling plaatsvindt door een tweede beoordelaar en het verschil tussen de twee beoordelingen naar oordeel van de Examencommissie niet significant is (bijvoorbeeld kleiner dan 1 op een schaal van 10) dan is de eerste beoordeling van toepassing. Indien het verschil tussen de twee beoordelingen naar oordeel van de Examencommissie significant is zal de Examencommissie een vervolgbesluit nemen.
- 04 Indien de herbeoordeling betrekking heeft op de kwaliteit van de toetsing beslist de Examencommissie op grond van een door haar in te stellen onderzoek waarbij ter zake deskundigen betrokken kunnen worden.
- 05 Tegen een beslissing van de Examencommissie op een bezwaar zoals bedoeld in dit artikel staat beroep open bij de Commissie van Beroep.

Artikel 5.9 Vaststelling en bekendmaking examenuitslag

Vaststelling en mededeling examenuitslag

- 01 Een examen is met goed gevolg afgelegd, als de student de studiepunten van alle tot het examen behorende tentamens behaald heeft.
- 02 Na afloop van de inzagetermijn van 4 weken na de bekendmaking van de uitslag van de tentamens en het examen stelt de Examencommissie in een vergadering vast welke studenten met goed gevolg het propedeutisch en het afsluitende examen hebben afgelegd.
- 03 Binnen 5 werkdagen na de in lid 02 bedoelde vergadering wordt de uitslag schriftelijk aan de studenten medegedeeld.

Getuigschrift of verklaring

- 04 Aan studenten die geslaagd zijn voor het propedeutisch en/of bachelorexamen wordt een getuigschrift uitgereikt zoals bedoeld in artikel 7.11 lid 2 van de wet. Op het getuigschrift worden de naam van de opleiding, het soort getuigschrift (propedeuse en/of bachelor) en de onderdelen van het examen vermeld.
- 05 Degene die een of meer tentamens met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de Examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door hem met goed gevolg zijn afgelegd.
- 06 Op het resultatenoverzicht, behorend bij het getuigschrift van het afsluitend examen wordt de aantekening "cum laude" vermeld indien de student heeft voldaan aan de volgende eisen:
 - a. voor elk van de tentamens uit het de hoofdfase is de waardering een 8 of hoger;
 - b. de gemiddelde beoordeling van afstudeeropdracht en eindgesprek is een 8 of hoger;
 - c. de student heeft de studie in maximaal de nominale studieduur afgerond.
- 07 Indien een student naar het oordeel van de voorzitter van de Examencommissie door persoonlijke omstandigheden langer heeft gestudeerd kan hij ook in aanmerking komen voor de aantekening "cum laude". Een en ander ter vaststelling door de Examencommissie. Deze persoonlijke omstandigheden zullen wel officieel (vooraf) door de student moeten worden gemeld bij de Examencommissie.

Artikel 5.10 Samenstelling toetsing eerste jaar (propedeutisch examen)

- 01 De toetsing van de opleiding of, indien de opleiding een bacheloropleiding betreft de propedeutische fase, bestaat uit de in deel 2 van de OER opgenomen tentamens en waardering in studiepunten (programma van toetsing).

Artikel 5.11 Toelating de opleiding of hoofdfase

- 01 Indien de opleiding een bacheloropleiding betreft dan wordt de student tot de hoofdfase toegelaten indien voldaan is aan de in deel 2 van de OER opgenomen voorwaarden.

Artikel 5.12 Samenstelling toetsing opleiding of hoofdfase

- 01 De toetsing van de opleiding of, in geval de opleiding een bacheloropleiding betreft de hoofdfase, bestaat uit de in deel 2 van de OER opgenomen tentamens en waardering in studiepunten (programma van toetsing).
- 02 Indien de opleiding een of meer minoren bevat dan zijn deze omschreven in deel 2 van de OER (art.5.12, lid 03).
- 03 Indien de opleiding afstudeerrichtingen bevat dan zijn deze omschreven in deel 2 van de OER (art.5.12, lid 04).

Artikel 5.13 Toelating tot afstudeerfase

- 01 De bachelor- en masteropleidingen kennen een afstudeerfase die tot de hoofdfase behoort. De student krijgt toegang tot de afstudeerfase indien zij voldoet aan de in deel 2 van de OER opgenomen voorwaarden en omschrijving daarvoor.

Artikel 5.14 Samenstelling afstudeerfase

- 01 De bachelor- en masteropleidingen kennen een afstudeerfase die tot de hoofdfase behoort. De afstudeerfase heeft een samenstelling en omvang zoals is opgenomen in deel 2 van de OER.
- 02 Indien de opleiding afstudeerrichtingen bevat dan zijn het moment van keuze hiervoor en de inhoud en omvang daarvan omschreven in deel 2 van de OER.
- 03 De student heeft recht op afstuderen indien is voldaan aan het in deel 2 van de OER opgenomen criterium hiervoor.

Artikel 5.15 Archivering

- 01 De hogeschool draagt er zorg voor dat de beoordelingsformulieren ten minste zeven jaar na afstuderen bewaard blijven.
- 02 De hogeschool draagt er zorg voor dat van elke student in ieder geval de bij het examen behaalde kwalificaties en de uitslag bewaard blijven in het archief van de opleiding voor de duur zoals gesteld in de wet.

Hoofdstuk 6 Studieadvies en studiebegeleiding

Artikel 6.1 Studieadvies en studiebegeleiding

- 01 Capabel Hogeschool kan indien zij dit nodig acht aan de student studieadvies geven.
- 02 De student kan gedurende de periode dat hij voor de opleiding is ingeschreven gebruikmaken van begeleiding. Het cohort waar de student aan deelneemt krijgt een inhoudelijk begeleider toegewezen. Bij deze begeleider kan de student terecht met inhoudelijke vragen over de opleiding. Daarnaast kan de student middels email of telefonisch contact leggen met de opleiding.
- 03 In geval van bovenmatige studiebegeleiding -ter beoordeling door de Examencommissie- kunnen, eventueel na overleg met de budgethouder/werkgever, extra kosten in rekening worden gebracht. Uitgangspunt daarbij is dat het meerwerk voor studiebegeleiding op basis van kostprijs in rekening wordt gebracht.
- 04 Er is ten behoeve van de studenten van de hogeschool een studentendecanaat van voldoende omvang. Aan de opleiding is een studentendecaan verbonden.
- 05 Capabel Hogeschool behoudt zich het recht voor om over de studievoortgang te rapporteren aan de budgethouder/ werkgever.

Hoofdstuk 7 Bezwaar en beroep

Artikel 7.1 Bezwaar en beroep

- 01 De student kan op grond van een hemzelf betreffende beslissing of behandeling met betrekking tot bijvoorbeeld in- en uitschrijven, collegegeld of financiële voorzieningen bezwaar aantekenen bij het instellingsbestuur. De wijze waarop dit kan is in algemene zin geregeld in het geldende Studentenstatuut hoofdstuk 11. Betreft het een beslissing of behandeling met betrekking tot het onderwijs of de examens dan kan de student in beroep gaan bij de Commissie van Beroep van de hogeschool. Van toepassing is hetgeen hierover in het Studentenstatuut is opgenomen in hoofdstuk 10.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 Slotbepalingen

- 01 Deze regeling bestaat per opleiding uit de algemene deel 1 van de OER en het opleidings-specifieke deel 2 van de OER en heet gezamenlijk OER of in dit artikel 'regeling'. De regeling wordt jaarlijks beoordeeld en zo nodig bijgesteld. Ten behoeve van de bewaking van de studielast, wordt in ieder geval het tijdsbeslag voor de student van onderwijseenheden en tentamens gewogen en zo nodig bijgesteld.
- 02 Deze regeling kan uitsluitend gewijzigd worden na schriftelijke toestemming van het bevoegd gezag, respectievelijk na vaststelling van de gewijzigde integrale regeling.
- 03 Deze regeling kan worden aangehaald als "Onderwijs- en examenregeling van de (betreffende) opleiding" die in deel 2 van de OER is aangeduid.
- 04 De manager draagt zorg voor bekendmaking van deze regeling bij de studenten.
- 05 In gevallen waarin deze regeling niet voorziet beslist de directie van Capabel Hogeschool zo nodig mede op advies van de Examencommissie.
- 06 Het instellingsbestuur deelt de beslissing inzake onvoorziene omstandigheden zo spoedig mogelijk mee aan de Examencommissie en de desbetreffende student.

Artikel 8.2 Inwerkingtreding

Deze Onderwijs- en examenregeling treedt in werking op de vaststellingsdatum (zie Inleiding).

Bijlage I: Regeling toelating studenten 21+

- 01 Capabel Hogeschool kan personen van eenentwintig jaar en ouder die niet voldoen aan bedoelde vooropleidingseis van die vooropleidingseis vrijstellen, indien uit een onderzoek door de Examencommissie van Capabel Hogeschool blijkt dat zij voldoen aan het desbetreffende vooropleidingsniveau en tevens voldoende beheersing van de Nederlandse taal hebben om met succes dat onderwijs te volgen.
- 02 De bij het onderzoek te stellen eisen worden hieronder opgenomen. De student dient:
 - a. zijn/haar behaalde en gewaarmerkte vakdiploma's cq. opleidingsdiploma's te overleggen;
 - b. te onderbouwen waarom hij/zij van mening is dat er recht is op vrijstelling van de vooropleidingseis;
 - c. een positief oordeel te overleggen van de 21+- toets, beoordeeld en goed bevonden door de Examencommissie óf de afgelopen 2 jaar op basis van een 21+-toets te zijn toegelaten tot een andere Hbo-opleiding.
- 03 De hierboven genoemde stukken dienen ter beoordeling te worden toegestuurd aan de Examencommissie van Capabel Hogeschool met het verzoek tot vrijstelling van de vooropleidingseis.
- 04 De Examencommissie van Capabel Hogeschool kan van de bovengenoemde procedure afwijken indien:
 - a. de student in het bezit is van een diploma van opleidingen van een buiten Nederland afgegeven diploma dat in eigen land toegang geeft tot een opleiding aan een instelling voor hoger onderwijs,
 - b. er sprake is van bijzondere gevallen in relatie tot de in het eerste lid genoemde leeftijd of
 - c. er sprake is van de situatie, waarbij er geen diploma kan worden overlegd.